

แนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
ศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
Guidelines for School Implementation Based on Philosophy of
the Sufficiency Economy in Welfare Schools Group 1 under the
Special Education Bureau

¹พรรติกา อุไรประเสริฐ

Tadsika Uiliparsert

มิตภาณี พุ่มกล่อม

Mitparnee Pumklom

คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University Thailand.

¹Corresponding Author, Email: tadsika.rpk45@gmail.com

Received October 8, 2022; Revised December 15, 2022; Accepted: December 26, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานและแนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 184 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามกลุ่มของสถานศึกษาและผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านผลลัพธ์และความสำเร็จ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ และด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. แนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีดังนี้ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

ควรนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดเป็นนโยบายวิสัยทัศน์ พันธกิจ และภารกิจของสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรจัดกิจกรรมโดยใช้เงื่อนไขความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาบุคลากร ควรมีโครงการพัฒนาบุคลากร และด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ควรมีการปลูกฝังเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับผู้เรียน

คำสำคัญ: การดำเนินงาน; ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง; โรงเรียนสังคมสงเคราะห์

Abstract

This purpose of this research to study the implementation and the guidelines for school implementation based on Philosophy in the Sufficiency Economy in welfare schools, group 1, under the Bureau of Special education administration.

The samples consisted of 184 administrators and teacher in welfare schools, group 1, under the Bureau of Special education administration, selected by stratified random sampling. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire.

The findings:

1. The implementation of guidelines for school implementation based on Philosophy in the Sufficiency Economy in welfare schools, group 1, under the Bureau of Special education administration, was overall and each individual aspect at a high level, ranking in the order of mean from high to low as follows: management, followed by outcomes and achievements. Personnel Development Curriculum and learning activities and student development activities.

2. Guidelines for school implementation based on Philosophy in the Sufficiency Economy in welfare schools, group 1, under the Bureau of Special education administration were as follows: school management, school administrators should adopt the philosophy of sufficiency economy as a policy, vision. missions and missions of educational Institutions, Curriculum and learning activities should be created curriculum in accordance with the conditions and needs of schools, In organizing activities for student development Activities should be organized using knowledge condition. Personnel development, schools a human resource development program. In terms of results/success images, schools should be able to instill in the learners about the philosophy of sufficiency economy living in their daily lives.

Keywords: the implementation; Philosophy in the Sufficiency Economy; welfare schools

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในยุคที่มีความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและด้านวัตถุ ส่งผลให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหา ที่จะต้องหาแนวทางการแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศเพื่อให้ การดำรงอยู่ของประชากร ให้มีคุณภาพ โดยเน้นความสำคัญกับการนำแนวคิดหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาประเทศไปสู่ความสมดุลและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.), 2559) ได้วางแผนในการพัฒนา ประเทศ โดยอัญเชิญหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของรัชกาลที่ 9 มาเป็นหลัก ปรัชญาในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2555-2564) ได้ยึดหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและมุ่งให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9-11 ได้ยึดหลักการเจริญเติบโตทาง เศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลผลิตบนฐานการใช้ภูมิปัญญา และนวัตกรรม กำหนดวิสัยทัศน์ของกรอบยุทธศาสตร์ชาติที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” (สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานรัฐที่จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ภายใต้วิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความสุขในสังคม” และ จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) สำหรับเป็น เครื่องมือในการกำกับทิศทางการปฏิบัติงานของกระทรวงศึกษาธิการ โดยน้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานเพื่อสร้างผลผลิตผลลัพธ์ให้กับผู้เรียน สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในช่วงของ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) และยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ซึ่งได้ระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่สามารถตอบสนองต่อเป้าหมายของการพัฒนาประเทศได้ทั้งมิติความมั่นคง มิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติการบริหารจัดการภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม และมีหลักการสำคัญ คือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้เป็นคนที่ สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีทักษะ มีความคิด สร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดีรับผิดชอบต่อสังคมมีคุณธรรมและ จริยธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาก็คือเป็นการดำเนินการส่งเสริม และ สนับสนุนให้บุคลากรในภาคการศึกษาทุกระดับน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ใน ชีวิตประจำวัน จึงทำให้เกิดกระบวนการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต และปลูกฝังและบ่มเพาะผู้เรียน ให้มี จิตสำนึกและ อุปนิสัย “พอเพียง” (Sufficiency mindset and behavior) จะได้สามารถดำรงตน และดำเนินชีวิตให้เจริญก้าวหน้าไปได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง อย่างมั่นคงและ ยั่งยืน (ปริยานุช ธรรมปิยา, 2557)

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560). ได้จัดการศึกษาแก่เด็กด้อยโอกาสตามประกาศกระทรวง ศึกษาธิการ ซึ่งจำแนกเป็น 10 ประเภท (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, ม.ป.ป) เนื่องจาก โรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์ จัดการศึกษาเน้นพัฒนาทักษะชีวิตให้กับนักเรียน ให้นักเรียนสามารถพึ่งพาตนเองได้

มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่ถูกต้อง ความรู้ในวิชาสามัญและวิชาชีพ ซึ่งโรงเรียนได้เน้นให้นักเรียนบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการทำเกษตรกรรม ปลูกผักให้อาหารสัตว์ สามารถนำผลผลิตมาเข้าสู่โรงครัวเพื่อประกอบอาหาร ตระหนักในความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 กำหนดให้สถานศึกษาได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ให้เป็นวิถีปฏิบัติของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการบริหารจัดการสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมทักษะการดำรงชีวิตจะทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง”

ดังนั้น จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา จึงทำให้ผู้วิจัยศึกษาเรื่องแนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล การกำหนดนโยบายในด้านของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ รวมทั้งสิ้น 351 คน โดยแบ่งเป็น ผู้บริหารจำนวน 24 คน ครูผู้สอน จำนวน 327 คน จาก 6 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จากประชากรข้างต้น รวมทั้งสิ้น 184 คน ซึ่งการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) จำแนกตามกลุ่มของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้กลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 13 คน ครูผู้สอนจำนวน 171 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสนทนากลุ่ม (focus group) จำนวน 9 คน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

การดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วย แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ เกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมี 5 ด้าน

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน

คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.67 จำนวน 3 ข้อ ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00 จำนวน 37 ข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากสำนักงานบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 6 โรงเรียน เพื่อให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด จำนวน 6 โรงเรียนและประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลของแบบสอบถามจำนวน 184 คน

3.การจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสนทนากลุ่ม โดยกำหนดคุณลักษณะของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสนทนากลุ่มต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารหรือการจัดการศึกษา จำนวน 9 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 2 คน หัวหน้าวิชาการ จำนวน 1 คน ครูแกนนำ จำนวน 1 คน และศึกษานิเทศก์ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1.การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และร้อยละ

2.การวิเคราะห์การดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มาวิเคราะห์ข้อมูลระดับปฏิบัติ โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน

3. การวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Content analysis) ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู ครูผู้เชี่ยวชาญ หัวหน้าวิชาการ และครูแกนนำ

ผลการการศึกษา

วัตถุประสงค์ที่ 1 การศึกษาเรื่องการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้ผลว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน

การดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	$\bar{x}$	S.D	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.49	0.35	มาก
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.42	0.33	มาก
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.40	0.37	มาก
4. ด้านการพัฒนาบุคลากร	4.44	0.23	มาก
5. ด้านผลลัพธ์และความสำเร็จ	4.46	0.28	มาก
รวมเฉลี่ย	4.44	0.26	มาก

ตารางที่ 1 การศึกษาเรื่องการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวม

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการศึกษาเรื่องการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ($\bar{x}=4.49$) รองลงมา คือ ด้านผลลัพธ์และความสำเร็จ ($\bar{x}=4.46$) ด้านการพัฒนาบุคลากร ($\bar{x}=4.44$) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x}=4.42$) และด้านการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{x}=4.40$)

วัตถุประสงค์ที่ 2 แนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้ผลว่า การสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน หัวหน้าวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของแต่ละบุคคลที่มีต่อแนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ควรมีแนวทาง ดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดเป็นนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจและภารกิจของสถานศึกษา

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนการดำเนินงานในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน มีการมอบหมายงาน การดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมและมีการติดตามผลการปฏิบัติงาน

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลที่ได้จากการกำกับติดตาม เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรมีแนวทาง ดังนี้

2.1 สถานศึกษาควรมีหลักสูตรการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม

2.2 สถานศึกษาควรจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของสถานศึกษา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ บูรณาการตามหลักปรัชญา-

ของเศรษฐกิจพอเพียงทุกๆ กลุ่มสาระการเรียนรู้และจัดแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรมีแนวทาง ดังนี้

3.1 สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านต่างๆ โดยใช้เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ใช้ความรอบคอบ ระมัดระวังในการปฏิบัติกิจกรรมทุกขั้นตอน ใช้เงื่อนไขคุณธรรมที่จะต้องเสริมสร้างให้เป็นพื้นฐานทั้งในด้านของจิตใจและการกระทำ

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมโดยเน้นให้ผู้เรียนในเรื่องคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต ความอดทน ความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

3.3 สถานศึกษาควรฝึกพัฒนาผู้เรียนให้ปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่ระดับบุคคล/ครอบครัว ระดับชุมชน/องค์กร สู่ระดับประเทศ

4. ด้านการพัฒนาบุคลากร ควรมีแนวทาง ดังนี้

4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการพัฒนาบุคคล พัฒนาองค์กร ในการดำเนินงานโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 สถานศึกษาควรมีแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการ ตระหนักคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำผลจากการฝึกอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน มาพัฒนาตนและเผยแพร่ขยายผล

4.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน เพื่อส่วนรวมและสาธารณะ ประโยชน์ รู้จักใช้ และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล ดำเนินชีวิตอย่างมี รากฐานทางวัฒนธรรมและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ

5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ควรมีแนวทางดังนี้ คือ สถานศึกษาควรปลูกฝังเกี่ยวกับการ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้กับผู้เรียนในทุกระดับชั้น เพราะจะทำให้ นักเรียนเกิดการซึมซับ และดำเนินชีวิตประจำวันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำมา บูรณาการในชีวิตประจำวันได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องแนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีการดำเนินงานตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษามีโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมการบูรณาการตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติการประจำปีของ สถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ (จรินทร์ คำมาปัน, 2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพ การบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมมีสภาพการบริหารสถานศึกษาใน

ระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สกวเดือน ควันไชย, 2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและแนวทางการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากและจากผลการวิจัยในแต่ละด้าน สามารถอภิปรายแต่ละด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริมการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดนโยบายการวางแผนงานของโรงเรียนดังที่ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์ ได้ให้แนวทางการบริหารจัดการศึกษาของ สถานศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 4 งานของการบริหารสถานศึกษาว่าเป็นแนวทางที่สถานศึกษาจะนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหาร จัดการครอบคลุมองค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุตารัตน์ กุมขุมทนต์ ได้ทำการวิจัย เรื่องแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ผู้เรียนแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังที่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ได้กำหนดองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ในการประเมิน สถานศึกษาการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สกวเดือน ควันไชย, 2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการพัฒนาบุคลากร โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการศึกษาดูงาน แห่ลงเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการติดตามกิจกรรม โครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ จัดการประชุม การจัดสัมมนา การแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม ให้บุคลากรประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในการทำงานและมีการขยายผลและเผยแพร่ในด้านการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ดังที่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ได้กำหนดองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ในการประเมิน สถานศึกษาการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการติดตาม

และขยายผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ปรียาดา สุขสว่าง, 2557) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการ การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 ผลการศึกษาพบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านผลลัพธ์ / ภาพความสำเร็จ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการทำงาน มีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสถานศึกษาสะอาด ร่มรื่นปลอดภัยได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา และ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนและดำรงชีวิตตามคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง ดังที่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ได้กำหนดองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ในการประเมิน สถานศึกษาการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ด้านสถานศึกษา ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบุคลากรของสถานศึกษา และด้านผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศรีชล ร้ายไพบร์, 2558) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลลัพธ์ / ภาพความสำเร็จ อยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษา สงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวม พบว่า การดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีขั้นตอนการดำเนินงาน การวางแผนในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา พัฒนาความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรของสถานศึกษาตระหนักถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ความคิดเห็นข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ในการสนทนากลุ่ม มีประเด็นอภิปรายดังนี้

2.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มีแนวทาง คือ ผู้บริหารควรนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดเป็นนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจของสถานศึกษามีการวางแผนการดำเนินงานในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการมอบหมายงานดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม สามารถติดตามผลการปฏิบัติงาน และนำผลที่ได้จากการกำกับติดตามเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษามีการประชุม วางแผนในการทำงานอย่างเป็นระบบ ติดตามภาระงานของบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (จุฑามาศ พัฒนศิริ, 2559) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา คือ จัดประชุมบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเชิญวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญมาให้ ความรู้มีการกำกับดูแลติดตามและรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

2.2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีแนวทาง คือ สถานศึกษาควรมีหลักสูตร การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งรายวิชาพื้นฐาน

รายวิชาเพิ่มเติม สถานศึกษาควรจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของสถานศึกษา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกๆ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สถานศึกษาควรจัดแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ขั้นตอนการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบูรณาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการจัดแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (หัสดาพร ศิลาชัย, 2560) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอ คลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ได้แก่ การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีแนวทาง คือ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยใช้เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ใช้ความรู้รอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติกิจกรรมทุกขั้นตอน ใช้เงื่อนไขคุณธรรมที่จะต้องเสริมสร้างให้เป็นพื้นฐาน ทั้งในด้านของจิตใจและการกระทำ สถานศึกษาควรเน้นให้ผู้เรียนมีการปลูกฝังด้านคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต ความอดทน ความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ใช้ความรู้ควบคู่กับคุณธรรม เพื่อให้เกิดความพอเพียงในการดำเนินชีวิตที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ควรฝึกพัฒนาผู้เรียนให้ปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่ระดับบุคคล/ครอบครัว ระดับชุมชน/องค์กร สู่ระดับประเทศ โดยปลูกจิตสำนึกให้ผู้เรียนพึ่งพาตนเองได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 ได้ฝึกให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา ทักษะการดำรงชีวิต ด้านทักษะอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สกาเวเดือน ควันไชย, 2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 19 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ควรมีการจัดตั้งโครงการสำหรับ การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอน จัดสรรงบประมาณ สำหรับโครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และจัดแต่งตั้ง คณะกรรมการสำหรับการติดตามประเมินผลการขับเคลื่อน และมีการจัดโครงการส่งเสริมให้มีการ ประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4 ด้านการพัฒนาคณาจารย์ มีแนวทาง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้หลักธรรมาภิบาลในการพัฒนาคณาจารย์ พัฒนางานองค์กร ในการดำเนินงานโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาควรมีแผนงาน/โครงการพัฒนาคณาจารย์ของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในการตระหนักคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำผลจากการฝึกอบรม สัมมนา ศึกษาดู

งาน เพื่อนำมาพัฒนาตนและสามารถเผยแพร่ขยายผลได้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน เพื่อส่วนรวมและสาธารณะประโยชน์ รู้จักใช้ และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลในการดำเนินชีวิตอย่างมีรากฐานทางวัฒนธรรมและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ต่างๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษได้มีการนำผลจากการฝึกอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน นำมาพัฒนาคน พัฒนาองค์กร มีการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สударัตน์ กุมขุมทด ได้ทำการวิจัย เรื่องแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา สถานศึกษาควรส่งเสริมจัด ให้มีการแสดงผลงานการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรในกิจกรรม/โครงการต่างๆ ส่งเสริมให้ สถานศึกษาเป็นเข้าร่วมโครงการ “สถานศึกษาพอเพียง” เข้ารับการประเมินอย่างเป็นทางการ และพัฒนาสู่ “สถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ” ต่อไป

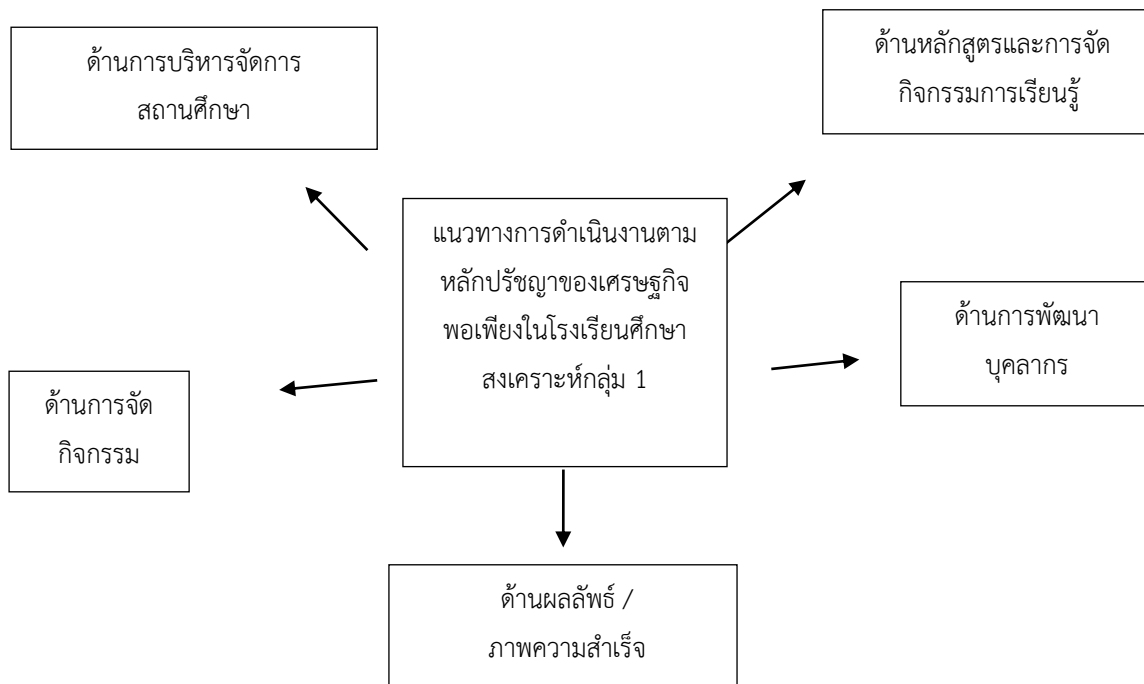
2.5 ด้านผลลัพธ์ / ภาพความสำเร็จ จากการสนทนากลุ่มมีแนวทางสำคัญ คือ หลังจากที่มีโรงเรียนได้มีการปลูกฝังเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับผู้เรียนในทุกระดับชั้นนั้น ทำให้นักเรียนเกิดการซึมซับ และดำเนินชีวิตประจำวันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งการเรียนจากหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดให้และนำมาบูรณาการในชีวิตประจำวัน ผลที่ได้รับอาจเกินความคาดหมายที่ส่งผลให้นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม และน้อมนำการใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและส่งผลให้นักเรียนที่จบการศึกษานำความรู้ที่ได้รับไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต สร้างรายได้ สร้างอาชีพ เพื่อเลี้ยงดูครอบครัว การเอาตัวรอดในสังคมยุคปัจจุบัน การเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ผู้คนรอบข้าง สอดคล้องกับ (จุฑามาศ พัฒนศิริ, 2559) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ด้านผลลัพธ์/ความสำเร็จ คือ จัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการออม เช่น จัดตั้งธนาคารโรงเรียน มีการบูรณาการให้มีวิชาเรียน หรือเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีในครัวเรือน การทำบัญชีรับ-จ่าย ให้นักเรียนนำเสนอผลงานในรูปแบบโครงการหรือจัดนิทรรศการเพื่อประเมินผลการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องแนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทำให้เกิดองค์ความรู้ซึ่งเป็นแนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ซึ่งผู้วิจัยได้อาศัยกรอบแนวคิดของยุทธศาสตร์และแนวทางในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ของคณะกรรมการการบริหารโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการ

พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาและด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ผู้วิจัยสามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังแผนภูมิต่อไปนี้

จากแผนภูมิผู้วิจัยนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2 เงื่อนไข เงื่อนไขความรู้ควบคู่กับคุณธรรม 3 หลักการ ได้แก่ ความพอประมาณ การมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี เพื่อส่งผลไปสู่ 4 มิติ ได้แก่ วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม) เพื่อพัฒนาองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมาย ตามวัตถุประสงค์ ค้นหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ วิเคราะห์สภาพปัญหาของสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุป

การดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านผลลัพธ์และความสำเร็จ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีดังนี้ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดเป็นนโยบายวิสัยทัศน์ พันธกิจ และภารกิจของสถานศึกษาและนำผลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของสถานศึกษา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการจัด

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรจัดกิจกรรมโดยใช้เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรมเป็นพื้นฐาน โดยปลูกจิตสำนึกให้ผู้เรียนพึ่งพาตนเองได้ ด้านการพัฒนาบุคลากร สถานศึกษาควรมีโครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการตระหนักคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ สถานศึกษาควรมีการปลูกฝังเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับผู้เรียนนำมาบูรณาการในชีวิตประจำวันได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องแนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย มีดังนี้

จากการศึกษาวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จึงนำมาสู่ประเด็นที่จะให้ข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการขยายผลและเผยแพร่ในด้านการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เช่น การขยายผลและเผยแพร่เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การเป็นวิทยากรในการอบรมเรื่องต่างๆ ให้มีความรู้ อย่างยั่งยืน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหา ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสร้างเครื่องมือติดตาม ประเมินผลที่หลากหลาย และติดตามการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา ร่วมวางแผนในการสร้างเครื่องมือติดตาม ประเมินผล ควรมีการเชิญผู้ปกครองมามีส่วนร่วมในกิจกรรมโฮมรูมกับครูที่ปรึกษา เช่น การให้การอบรมให้ความรู้เรื่องต่าง ๆ แก่นักเรียน ด้วยบริบทของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 เป็นโรงเรียนประจำ ควรมีการเชิญประชุมผู้ปกครองในทุกภาคเรียน เพื่อรับฟังปัญหาหรือข้อเสนอแนะ กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่มอื่นๆ ในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.2 ควรศึกษารูปแบบการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *แนวทางการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *คู่มือการประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(สถานศึกษาพอเพียง) ประจำปี พ.ศ. 2554-2556*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- จรินทร์ คำมาปัน. (2561). การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. *ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จุฑามาศ พัฒนศิริ. (2559). *แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ปริญญ ธรรมเปีย. (2557). *การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (พ.ศ.2549-2557)*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ.
- ปรีดา สุขสว่าง. (2557). *การบริหารจัดการการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- ศรีชล ร้ายไพร. (2558). *ประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สกวเดือน ควันไชย. (2560). *สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (ม.ป.ป.). *รายงานการวิจัยเรื่องมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: โบนัสพีเพรส.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)*. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2565จาก: [http : //www.moe.go.th](http://www.moe.go.th)
- หัตถพร ศิลชัย. (2560). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่*

การศึกษาประถมศึกษาตรวด. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Educational and Psychological Measurement. 30(3): 607-610.

